

Centrum pro výzkum veřejného mínění
Sociologický ústav AV ČR
V Holešovičkách 41, Praha 8
Tel./fax: 286 840 129, 130
E-mail: cervenka@soc.cas.cz

Jak veřejnost preferuje uvažované kandidáty na prezidentský úřad?

Technické parametry

Výzkum:	<i>Naše společnost 2003</i>
Otázky:	<i>PI.31</i>
Termín terénního šetření:	<i>6. – 13. 1. 2003</i>
Počet respondentů:	<i>1086</i>
Reprezentativita:	<i>obyvatelstvo ČR ve věku od 15 let</i>
Výběr respondentů:	<i>kvótní výběr</i>
Zveřejněno dne:	<i>24. ledna 2003</i>
Kód tiskové informace:	<i>pi30124</i>
Zpracoval:	<i>Jan Červenka</i>

V souvislosti s probíhajícími volbami prezidenta České republiky CVVM SoÚ již podruhé po sobě zkoumalo postoje veřejnosti k jednotlivým potenciálním uchazečům, kteří byli do nejvyšší ústavní funkce oficiálně navrženi, nebo o kterých se v této souvislosti alespoň uvažovalo jako o případných kandidátech v rámci parlamentních politických stran.

Všem respondentům jsme položili otázku: „**Řekněte, prosím, zda byste chtěl nebo nechtěl vidět následující osobnosti v příštím funkčním období jako prezidenta ČR?**“ Odpovědi zachycuje tabulka 1.

Tabulka 1- **Přijatelnost osobností pro úřad prezidenta ČR**

	rozhodně chce	spíše chce	spíše nechce	rozhodně nechce	chce/nechce
Otakar Motejl	11	32	25	22	43/47
Petr Pithart	13	30	25	25	43/50
Václav Klaus	16	19	19	43	35/62
Miloš Zeman	9	20	23	41	29/64
Jaroslav Bureš	3	22	35	26	25/61
Jaroslava Moserová	3	13	26	37	16/63
Miroslav Kříženecký	4	8	23	43	12/66
Martin Potůček	0	4	19	31	4/50

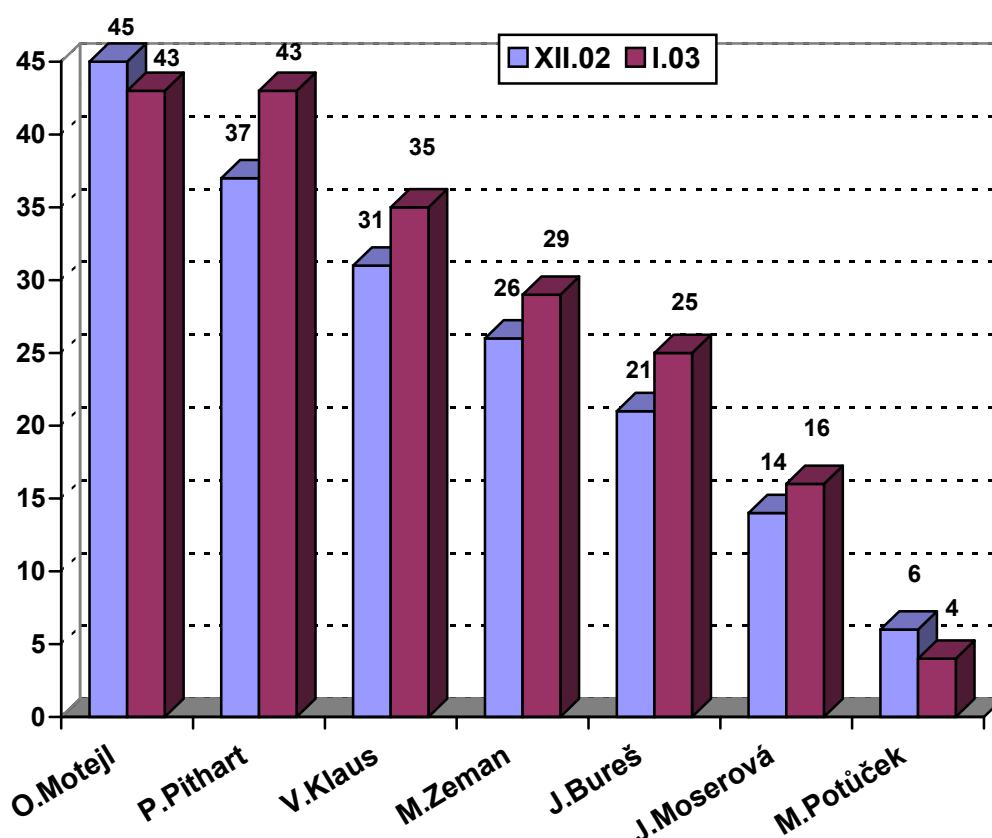
Pozn.: procenta v řádku, dopočet do 100% tvoří odpovědi „neví“.

Výsledky šetření jednoznačně ukázaly, že nikdo ze stávajících pretendentů na post prezidenta se netěší převažující podpoře ze strany veřejného mínění. Nejenže podíl stoupců případného zvolení u žádného ze zkoumaných uchazečů nedosáhl jedné poloviny, ale ve všech případech byl více či méně nižší než podíl odpůrců.

Z okruhu uvažovaných osobností se přitom z pohledu celé veřejnosti jako relativně nejpříjemnější kandidáti jeví Otakar Motejl společně s Petrem Pithartem, kteří mají podle posledního šetření shodný, o málo více než dvoupětinový podíl příznivců (43 %) jejich eventuálního zvolení do funkce prezidenta, přičemž ani podíly odpůrců se navzájem statisticky významně neliší. To je určitá změna oproti přelomu listopadu a prosince minulého roku, kdy přijatelnost Otakara Motejla ve funkci prezidenta zřetelně převyšovala podporu vyjadřovanou Petru Pithartovi. K této změně přitom došlo zejména v důsledku významného nárůstu podílu stoupců Petra Pitharta jako případného prezidenta ČR (o 6 procentních bodů).

Třetím v pořadí z hlediska přijatelnosti je z uvažovaných kandidátů Václav Klaus, kterého by v prezidentském křesle uvítala více než třetina dotázaných (35 %, o 4 procentní body více než na přelomu listopadu a prosince 2002), ale kterého zároveň více než tři pětiny (62 %) občanů jako prezidenta odmítají. Poněkud nižší podporu (o 6 procentních bodů) při srovnatelném podílu odpůrců má i čtvrtý uchazeč v pořadí – Miloš Zeman. S nevelkým odstupem za Zemanem pak skončil další pretendent prezidentského úřadu nominovaný ČSSD, Jaroslav Bureš, kterého by jako prezidenta kladně přijala čtvrtina obyvatel, zatímco tři pětiny by byly proti. Podpora Jaroslavy Moserové a Miroslava Kříženeckého je pak ještě podstatně nižší, nejméně příznivců z uvažovaných osobností na post prezidenta má široké veřejnosti méně známý Martin Potůček.

Graf 1 - **Přijatelnost osobností pro úřad prezidenta ČR**

Pozn.: Podíly respondentů, kteří se vyjádřili, že chtějí příslušnou osobnost za prezidenta ČR v příštím volebním období; velikost náhodné statistické chyby činí ± 3 procentní body.

Asi šestina dotázaných (16 %) uvedla ještě někoho jiného, koho by případně chtěla za příštího prezidenta ČR. Mezi jmenovanými se vyskytovaly různé osobnosti z oblasti politiky, ale také kultury, vědy či sportu.

Tabulka 2 - **Přijatelnost pretendntů na úřad prezidenta podle stranických preferencí v lednu 2003 (v %)**

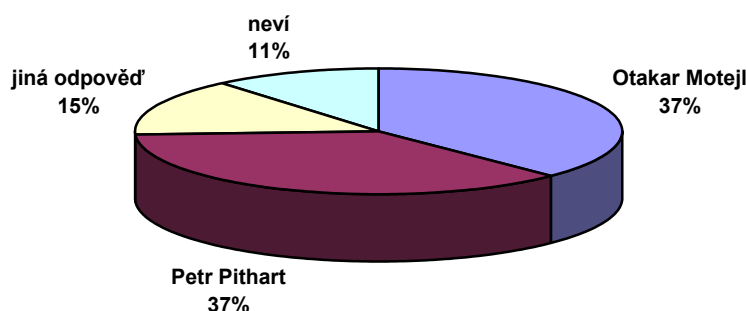
	ČSSD	ODS	KSČM	KDU-ČSL
Otakar Motejl	53	36	29	58
Petr Pithart	50	36	29	68
Václav Klaus	17	83	8	15
Miloš Zeman	49	15	34	19
Jaroslav Bureš	41	16	26	31
Jaroslava Moserová	11	17	15	23
Miroslav Kříženecký	10	7	46	8
Martin Potůček	5	3	5	9

Pozn.: V tabulce jsou obsaženy procentní podíly stoupenců jednotlivých politických stran, kteří uvedli, že by chtěli mít příslušnou osobnost ve funkci prezidenta ČR. Údaje za příznivce US-DEU a dalších politických stran nejsou uvedeny vzhledem k jejich příliš malému zastoupení v souboru dotázaných.

Jak ukazují údaje v tabulce 2, Otakar Motejl i Petr Pithart mají relativně vyšší podporu u příznivců stran stávající vládní koalice, přičemž druhého jmenovaného silně podporují zejména lidovečtí voliči. Václava Klause za prezidenta si jednoznačně přejí stoupenci ODS, zatímco lidé preferující jiné strany jsou vždy relativně častěji proti. Miloše Zemana i Jaroslava Bureše coby případného prezidenta nejvíce preferují voliči ČSSD, i když jejich podpora v tomto případě – a totéž platí i o Otakaru Motejlovi, který figuruje rovněž jako jeden z případných kandidátů ČSSD – zdaleka nedosahuje intenzity, kterou má podpora Václava Klause v řadách příznivců ODS či Petra Pitharta u KDU-ČSL. Jaroslavu Moserovou by jako prezidentku poněkud častěji uvítali stoupenci KDU-ČSL. Miroslav Kříženecký, kterého do první volby prezidenta nominovala KSČM, má jednoznačně nejvyšší podíl příznivců mezi voliči této strany.

Kromě postojů veřejného mínění k jednotlivým uchazečům o prezidentský úřad jsme zjišťovali, kterému ze dvou kandidátů s relativně největším podílem příznivců podle výsledků šetření z přelomu listopadu a prosince 2002, což byl Otakar Motejl s Petrem Pithartem, by dali přednost, pokud by mohli volit pouze mezi nimi.¹

Graf 2 – **Otakar Motejl nebo Petr Pithart?**

Výsledky zachycené v grafu 2 ukazují, že postavení obou těchto pretendntů na post prezidenta je vzájemně zcela vyrovnané, když každému z nich by při jejich exkluzivním vzájemném duelu dalo přednost 37 % občanů ČR.

¹ Otázka: „Pokud byste si měli vybrat pouze mezi těmito dvěma kandidáty, Otakarem Motejlem a Petrem Pithartem, kdo by se podle Vás měl spíše stát novým prezidentem České republiky?“

Tabulka 3 – **Otakar Motejl vs Petr Pithart podle stranických preferencí**

	ČSSD	ODS	KSČM	KDU-ČSL
Otakar Motejl	41	42	35	23
Petr Pithart	41	29	30	62
jiná odpověď	11	17	24	9
neví	7	12	11	6

Pozn.: procenta ve sloupci. Údaje za příznivce US-DEU a dalších politických stran nejsou uvedeny vzhledem k jejich příliš malému zastoupení v souboru dotázaných.

Z hlediska stranických preferencí (viz tabulka 3) by přitom Petr Pithart měl výraznou podporu ze strany příznivců své KDU-ČSL, zatímco výrazně sporadičtěji by mu před Otakarem Motejlem dávali přednost stoupenci ODS. Zajímavým zjištěním je i skutečnost, že Otakar Motejl, který patří do okruhu případných kandidátů ČSSD, nemá mezi voliči této strany silnější pozici než lidovecký kandidát Petr Pithart, což kromě jiného může dodatečně do jisté míry osvětlovat i výsledky často diskutovaného „prezidentského referenda“ ČSSD, ve kterém Otakar Motejl skončil až třetí nejen celkově, ale i mezi zúčastněnými nestraníky, mezi kterými přitom s největší pravděpodobností převládali právě stoupenci sociálních demokratů.